

Milí žiaci,

máte pred sebou úlohy zo slovenského jazyka a literatúry. Svoje odpovede napíšete alebo vyznačte priamo do testu. Pri výbere možností je správna len jedna odpoveď. Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie máte určený čas 60 minút.

1. Doplníte vynechané písmená **i, í, y, ý**.

Búrka sa rozpútala, iba kmásala stromy, metala ľuďom do tvár_ prach a otrhané lístie. Tieto hor_ boli vždy plné divej zver_. Ľudia si odpradávná rozprávali o nich všelijaké histork_. Vraj tam žijú víl_, divé ženy a iné rozprávkové b_tosti. Ľudia sa k nim keď_si obávali priblížiť. Prv_ sa odvážili ísť do hôr chudobn_ ľudia, ktor_ sa živili zbieraním liečiv_ch b_lín. V_stupovali za nimi čoraz vyššie a vyššie. Najmä na matkin_ch očiach bolo v_dieť starosti. Svoje tajomstvá skr_vali pred celým svoj_m okolím. Hladn_ps_ boli niekedy tak_ vysilen_, že sa ledva vliekli. Vietor sa zad_chčane ch_chotal, keď sa preháňal lesnou cestičkou. Niekedy nebolo počuť ani s_kork_n hlas. Vytrval_ dážď častokrát obs_pával stromy tis_cerými perlami. Drsná príroda v_chovala z ľudí skvel_ch poľovníkov.

Ukážka 1

Najväčším magnetom festivalového leta na Slovensku je Bažant Pohoda, čo potvrdila aj tohoročná jubilejná desiata akcia na trenčianskom letisku. Prišlo vyše 100 interpretov z 20 krajín sveta a okolo 25 000 návštevníkov. Festival sa rozrástol o divadelné predstavenia, remeselnícke stánky, fotocentrum, detský kútik, biblioterapiu, artterapiu aj literatúru. To, čo návštevníkov najviac rozpumpovalo a prinútilo tancovať celú noc, bola kvalitná hudba.

Z internetu

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 02 – 07.

2. Vyberte tvrdenie, ktoré nevyplýva z ukážky 1:

- a) Tohto roku sa konal desiaty ročník hudobného festivalu Bažant Pohoda.
- b) Festivalu sa zúčastnilo približne 25 000 tisíc ľudí z 20 krajín sveta.
- c) Súčasťou festivalu boli aj divadelné predstavenia, fotocentrum, literatúra a iné aktivity.
- d) O celonočnú tanečnú zábavu sa postarala kvalitná hudba.

3. Aký význam má sloveso *rozpumpovalo* v ukážke 1?

- a) podnietilo, rozprúdilo
- b) nafúklo vzduchom
- c) prevzdušnilo, osviežilo
- d) rozhorčilo, prekvapilo

4. Čo znamená slovo *jubilejná*?

- a) slávna
- b) mimoriadna
- c) okrúhla
- d) výročná

5. V ktorej možnosti sú všetky prídavné mená rovnakého druhu?

- a) najväčším, festivalového, remeselnícke
- b) tohoročná, celú, divadelné
- c) trenčianskom, detský, jubilejná
- d) divadelné, kvalitná, najväčším

6. Vyberte možnosť, v ktorej sú všetky slová správne napísané:

- a) Slovenská republika, Trenčianské letisko
- b) slovenská republika, trenčianské letisko
- c) Slovensko, trenčianske letisko
- d) slovensko, Trenčianske letisko

7. Akým slovným druhom je slovo **okolo** vo vete *Prišlo vyše 100 interpretov z 20 krajín sveta a okolo 25 000 návštevníkov.* ?

- a) príslovka
- b) spojka
- c) predložka
- d) častica

8. Rozlíšte predložku spojenú s podstatným menom od príslovie. Správny výraz podčiarknite.

Sestry boli **na vlas/navlas** rovnaké.

Jeho úloha je **za každým/zakaždým** správna.

Len **z časti/sčasti** som porozumel tomuto textu.

Lovil **z pamäti/spamäti** útržky básne.

9. Akým slovotvorným postupom vzniklo slovo **podhradie** ?

_____

10. Vyberte slovné spojenie, ktoré je združeným pomenovaním:

- a) železná doba
- b) historické Grécko
- c) krátky čas
- d) kultúrne pôsobenie

11. Vyberte možnosť, v ktorej nie je frazeologizmus:

- a) mať nervy zo železa
- b) patriť do starého železa
- c) kupovať železo vo vreci
- d) kuť železo, kým je horúce

12. Utvorte **nominatív plurálu** podstatných mien a určte jeho vzor.

- a) kalendár _____
- b) tunel _____
- c) kufor _____
- d) zviera _____

13. Určte vetné členy v nasledujúcej vete: *Moja starká mi na obrúsok položila tanier makových rezancov.*

moja _____
starká _____
mi _____
na obrúsok _____
položila _____
tanier _____
makových _____
rezancov _____

Ukážka 2

Moja pamäť je zrkadlo, na ktoré mi dýchli.
Nepamätám sa.

Domov je chladná voda v zarosenom džbáne.
Domov sú ruky, položené na stole
v nedel'nom tichu, po práci,
prázdne a čakajúce,
rozhodujúce,
jediné, ktoré vytvárajú dejiny.

Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať.
Skryjú tvoju tvár, vlhkú od potu a od slz.
Môžu pritúliť, zachrániť a zohriať.
Ale aj priložiť prsty na hrdlo a stisnúť.

(M. Válek: Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať; skrátené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 14 – 19 .

14. Vyberte tvrdenie, ktoré vyplýva z ukážky 2.

- a) Ruky vyvolávajú plač.
- b) Ruky zakrývajú tvár pred slnkom.
- c) Ruky môžu pomôcť i uškodiť.
- d) Ruky sa nepodieľajú na vytváraní dejín.

15. Umelcove vyjadrenia *moja pamät' je zrkadlo, domov je chladná voda* sú:

- a) metonymie
- b) prirovnania
- c) epitetá
- d) metafory

16. S akým slovom tvorí slovo *chladná* synonymum?

- a) studená
- b) teplá
- c) hladná
- d) chlad

17. Vyberte možnosť, v ktorej sú všetky slová správne rozdelené:

- a) zr-kad-lo, chla-dná, roz-ho-du-jú-ce, zach-rá-niť
- b) zr-ka-dlo, chla-dná, ro-zho-du-jú-ce, za-chrá-niť
- c) zr-ka-dlo, chlad-ná, roz-ho-du-jú-ce, zach-rá-niť
- d) zr-kad-lo, chlad-ná, roz-ho-du-jú-ce, za-chrá-niť

18. Koľkokrát sa v poslednej strofe básne nachádza slabikotvorné r/ř, l/ĺ?

- a) jedenkrát
- b) dvakrát
- c) trikrát
- d) štyrikrát

19. Koľko neznelych spoluhlások sa spodobuje pri vyslovovaní vety *Nepamätám sa.*

- a) žiadna
- b) jedna
- c) dve
- d) tri

20. Vyberte možnosť, v ktorej je správne utvorená príslovka od slova *červenohrdzavé*:

- a) červenehrdzavo
- b) červeno-hrdzavo
- c) červenohrdzavo
- d) červene-hrdzavo

21. V ktorej z možností sú v spojeniach len plnovýznamové slovesá:

- a) nesmieš podľahnúť, kvety vädnú
- b) zostal prekvapený, cesto vykyslo
- c) prestaň kráčať, deti chorľavejú
- d) šaty visia v skrini, neľutuj sa toľko

22. Ktorá z možností uvádza len dvojčlenné vety:

- a) V očiach sa mu zaiskrilo. Nevedel preklenúť priepasť.
- b) V Janovi hrklo. Mlčia.
- c) Otec je zúfalý. Čosi sa v ňom pohlo.
- d) Môžu za to iní. Vonku prudko prší.

23. Ktorá číslovka je nesprávne napísaná?

- a) tridsiaty piaty vojak
- b) prví ľudia
- c) dvadsiatimdvom dievčatám
- d) od prvých ľudí

24. Ktoré slová nevytvárajú synonymický rad?

- a) spať, chrápať, spinkať
- b) jesť, napchávať sa, žrať
- c) práca, robota, drina
- d) hovoriť, tárať, kráčať

25. Ktoré slovné spojenie je nesprávne?

- a) neprišiel pre chorobu
- b) neprišiel kvôli chrípke
- c) príde o hodinu
- d) prejde za hodinu